

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Itäisen Suomen ohjelman valmistelutilanne

19.2.2024

Ohjelma tulee perustumaan konkreettisiin toimenpiteisiin

Ohjelmatyöllä vastataan hallitusohjelman kirjaukseen itäisen Suomen ohjelmasta.

Ohjelmassa tulee esittää tiiviisti ja **konkreettisesti toimia** joilla:

1. Voidaan **lisätä** kestäväen kasvun mahdollisuuksia ja **uusia investointeja** sekä **vahvistaa** Suomen kilpailukykyä ja **alueiden elinvoimatekijöitä**
2. Voidaan kestävästi **hyödyntää puhtaan energian mahdollisuuksia** ja **tukea digitaalista puhdasta kasvua**
3. **Lisätään** alueen kestäväen **matkailun vetovoimaa**
4. **Edistetään osaamista ja osaavan työvoiman saatavuutta**
5. **Vahvistetaan Suomen turvallisuutta, huoltovarmuutta ja omavaraisuutta**
6. **Lisätään** alueen (fyysistä ja digitaalista) **saavutettavuutta**

Valmistelussa huomioidaan **Itäisen Suomen kehittämissuoritus**. Ohjelmatyöhön yhteen sovitetaan muita hallitusohjelman mukaisia alue-, elinkeino- ja teollisuuspoliittisia valmisteluja. Toteutuksessa hyödynnetään olemassa olevia kehittämisen foorumeja, rahoitusinstrumentteja sekä muita työkaluja.

Ohjelmien valmistelu tullaan toteuttamaan laaja-alaisessa yhteistyössä alueelliset toimijat huomioiden.

Ohjaus ja johtaminen

- **Ohjausryhmässä** ovat kaikki valtiosihteerit
- **Valmisteluryhmä** – pj. TEM, ryhmän jäsenet ministeriöistä ja maakuntien liitoista. (Huom. tiivis kokoonpano.)
- **Neuvottelukunnassa** on laaja edustus toimijoita ml. valtionhallinto, elinkeinoelämä, kaupungit, maakuntien liitot, alueviranomaiset, korkeakoulut jne.
- **Kansliapäälliköt** - käsittelevät ohjelmatyötä ja hallinnonalojen välistä yhteensovitusta tarpeen mukaan.
- **Työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmälle** raportoidaan etenemisestä.
- **Hallitus** käsittelee ohjelman valmistelua säännöllisesti.

Valmistelutilanne ja seuraavat askeleet

- **Toimenpideohjelma** valmistellaan kuluvan **vuoden loppuun mennessä**, toteutus kestää hallituskauden.
- VNK asettaa valmisteluryhmän ja neuvottelukunnan. Jäsenten **nimeämispyyntö** on parhaillaan käynnissä.
- Yhteinen Itäisen ja Pohjoisen Suomen ohjelmien **aloitusseminaari** järjestetään keväällä Helsingissä.
- TEM on laatinut **kartoituksen idän kehittämistyön etenemistilanteesta** viime vaalikaudella aloitettujen valmistelujen ja jo toteutettujen toimien sekä kohdennettavissa olevien rahoitusresurssien osalta.
- TEM:n ja PLM:n uusi työryhmä **selvittää keinoja aluevalvonnan ja tuulivoimarakentamisen yhteensovittamiseksi**. Tavoitteena on parantaa tuulivoimahankkeiden etenemisen edellytyksiä itäisessä Suomessa. (dl. 30.6.2024)

Alueellisia kannanottoja esimerkinomaisesti

- Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakunnan yhteistyöryhmät ovat esittäneet yhteisenä kannanottonaan **mm.** seuraavia nopeita sekä pitkäjänteisiä kehittämistoimia sisällytettäväksi Itäisen Suomen ohjelmaan:
 - Vihreän siirtymän investointien edistäminen puhtaan energian saatavuutta ja logistisia yhteyksiä vientisatamiin tukemalla
 - Sähkön jakeluverkon uudistaminen ja vahvistaminen
 - Matkailualan palveluinfrastruktuurin ja markkinoinnin sekä saavutettavuuden kehittäminen
 - Julkisten sosiaali- ja terveystalujen varmistaminen
 - Lisäksi Kaakkois-Suomen asemaan tarvitaan muutos osana EU:n alue- ja rakennepolitiikkaa ja resursointia kansalliseen aluekehitysrahoitukseen
- Pääministeri Orpolle Pohjois-Karjalan vierailulla luovutettu muistio korostaa yksityisten investointien merkitystä Itä-Suomen tulevassa kehityksessä. Itäisen Suomen yritysinvestoinnit edellyttävät nopeita ratkaisuja energiaan, saavutettavuuteen ja osaamisen vahvistamiseen
 - Energiaratkaisut
 1. Kantaverkko yhdenvertaisesti myös itäisimpään Suomeen
 2. Tuulivoiman kompensatioalueen perustaminen
 3. Vihreiden yritysinvestointien vauhdittaminen
 - Saavutettavuuden parantaminen
 4. Karjalan ja Savon ratojen välityskyvyn parantaminen
 5. Joensuun ja Kajaanin lentoyhteyksien turvaaminen
 - Osaamisen vahvistaminen
 - Itä-Suomen erityisaseman vahvistaminen